

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
11 oktober 2022

Ons kenmerk
PZH-2022-816955537
DOS-2017-0004225

Bijlagen
3

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Brief van de minister voor VRO aan Tweede Kamer en advies
dhr. Kuijken over locatie Gnephoek, gemeente Alphen aan den
Rijn

Geachte Statenleden

Tijdens uw vergadering van 2 februari 2022 heeft gedeputeerde Koning naar aanleiding van vragen over de locatie Gnephoek, gemeente Alphen aan den Rijn, aan u onder andere toegezegd dat wij u voor 1 mei 2022 zouden informeren over hoe Gedeputeerde Staten kijken naar de bebouwing op deze polderlocatie ook met het oog op onder andere bodem, water en natuur.

Op 19 april 2022 hebben wij u, als gevolg van deze toezegging, een brief gestuurd over de locatie Gnephoek (PZH-2022-802767867).

Deze brief is vervolgens geagendeerd voor de overlegvergadering van de Statencommissie Ruimte, Wonen en Economie van 22 juni 2022.

Op 15 juni 2022 heeft het college van burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn een brief aan Gedeputeerde Staten gestuurd waarin zij aangeeft de uitdaging aan te gaan om te komen tot een voorbeeldig plan en ook alle daarvoor benodigde onderbouwende onderzoeken te gaan doen.

In de Statencommissie Ruimte, Wonen en Economie is op 22 juni besloten om met de bespreking van de brief van Gedeputeerde Staten te wachten totdat het advies van dhr. Kuijken (zie hieronder) en het uitgewerkte plan van de gemeente beschikbaar zijn.

Motie Tweede Kamer inzake locatie Gnephoek

Op 8 maart 2021 heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen over woningbouw in de Gnephoek in de gemeente Alphen aan den Rijn. In het afgelopen anderhalf jaar hebben er, op initiatief van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, meerdere gesprekken plaatsgevonden met de gemeente Alphen aan den Rijn, het Hoogheemraadschap van Rijnland en de provincie Zuid-Holland en de projectontwikkelaars die grondposities hebben in de Gnephoek.

Op 3 juni 2022 heeft de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) de Tweede Kamer geïnformeerd over zijn besluit om een onafhankelijk advies in te winnen om eind dit jaar, ter afronding van de motie van de Tweede Kamer over de locatie Gnephoek, een richtinggevend besluit te kunnen nemen over de toekomst van de Gnephoek. De minister voor VRO heeft dhr. Kuijken, voormalig Deltacommissaris, gevraagd om een onafhankelijk advies uit te brengen over de mogelijke ontwikkelrichting van de Gnephoek in relatie tot de woningbouwopgave.

Advies dhr. Kuijken aan de minister voor VRO

Het advies van dhr. Kuijken aan de minister voor VRO is inmiddels verschenen en is ter informatie bij deze brief gevoegd.

Dhr. Kuijken constateert in zijn advies dat eventuele woningbouw in de Gnephoek vooral gericht is op de periode na 2030. Eventuele woningbouw in de Gnephoek zal maar een beperkte bijdrage kunnen leveren aan de woningbouwbehoefte tot en met 2030.

In het advies worden tevens meerdere scenario's voor de toekomstige ontwikkeling van de Gnephoek beschreven. De inhoudelijke reactie in onze brief van 19 april 2022 was gebaseerd op het deel van de propositie voor de ontwikkeling van de stadsranden van Alphen aan den Rijn dat betrekking heeft op de Gnephoek. Deze propositie is in juli 2021 vastgesteld door het toenmalige college van burgemeester en wethouders en is inhoudelijk te vergelijken met scenario 4 in het advies van dhr. Kuijken.

Dhr. Kuijken is van mening dat scenario 3.1 het meest kansrijk is om verder te onderzoeken en uit te werken. In scenario 3.1 wordt woningbouw gerealiseerd in het zuidelijke en oostelijke deel van de Gnephoek langs de Oude Rijn en de Heimanswetering op de betere gronden. Woningbouw op de locatie Noordrand I is geen onderdeel van dit scenario.

Bestuurlijk overleg 5 oktober 2022 en brief minister aan Tweede Kamer

Op woensdag 5 oktober heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden met de minister voor VRO over het advies van dhr. Kuijken. Hierbij waren, naast de minister en dhr. Kuijken, bestuurlijke vertegenwoordigers aanwezig van de gemeente Alphen aan den Rijn, het Hoogheemraadschap van Rijnland en de regio Holland Rijnland. Namens Gedeputeerde Staten waren gedeputeerde Koning en gedeputeerde Zevenbergen aanwezig.

De afspraken die zijn gemaakt tijdens dit overleg, zijn opgenomen in de brief van de minister voor VRO aan de Tweede Kamer van 11 oktober 2022. Deze brief is ter informatie bijgevoegd.

De minister heeft aangegeven dat hij er ook een voorkeur voor heeft dat scenario 3.1 uit het advies van dhr. Kuijken nader wordt onderzocht en uitgewerkt. Namens het college van burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn is aangegeven dat de gemeente dit scenario gaat onderzoeken en uitwerken. Dhr. Kuijken verwacht dat er in tweede helft van 2023 bestuurlijke besluitvorming kan plaatsvinden op basis van dit uitgewerkte plan.

In het overleg is geconstateerd dat dit scenario niet op voorhand in beton gegoten is. De precieze geografische begrenzing en het aantal mogelijk te bouwen woningen zijn o.a. afhankelijk van het nog uit te voeren bodemonderzoek, mobiliteitsonderzoek en de voorwaarde dat de woningbouw klimaatadaptief gerealiseerd moet kunnen worden. Het uitgewerkte plan zou er (geografisch en in aantallen woningen) dus anders uit kunnen zien dan de beschrijving van scenario 3.1 uit het advies van dhr. Kuijken.

Wij zullen het uitgewerkte plan van de gemeente Alphen aan den Rijn en de onderliggende onderzoeken beoordelen op basis van de procedure en de criteria die wij beschreven hebben in onze brief aan u van 19 april 2022. Wij zullen het plan van de gemeente Alphen aan den Rijn vervolgens met ons bijbehorende advies aan u voorleggen. Naar verwachting zal dat gebeuren in de tweede helft van 2023.

Tevens is namens Gedeputeerde Staten toegezegd dat ambtelijk al vanaf een vroeg stadium meegekeken wordt met en gereageerd wordt op (de opzet van) de onderbouwende onderzoeken van de gemeente voor de planvorming om te voorkomen dat achteraf geconstateerd wordt dat onderzoeken in onze ogen onvolledig zijn of niet op basis van de juiste informatie zijn uitgevoerd. De criteria uit onze brief van 19 april 2022 vormen de leidraad voor deze technische, ambtelijke inbreng. Daarmee geven wij invulling aan het verzoek van de minister om te zorgen dat dit scenario serieus onderzocht wordt.

Deze ambtelijke inbreng wordt geleverd aangezien hier sprake is van een bijzondere situatie. Deze inbreng wordt niet standaard geleverd wanneer een gemeente een nieuw plan heeft voor woningbouw buiten bestaand stads- en dorpsgebied dat niet past binnen het vigerende provinciale omgevingsbeleid. Dat zou een te grote impact hebben op de beschikbare menskracht.

Brief college van B&W van Alphen aan den Rijn aan gemeenteraad

Op 11 oktober 2022 heeft het college van burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn een brief gestuurd aan de gemeenteraad waarin de gemeenteraad geïnformeerd wordt over het advies van dhr. Kuijken, de uitkomsten van het bestuurlijk overleg van 5 oktober 2022 en de brief van de minister voor VRO aan de Tweede Kamer. Deze brief aan de gemeenteraad is ter informatie bijgevoegd.

